

Överskott på biobränslen

Itisdags sändes i radioprogrammet Naturbruk en repris från i mars i år. I programmet försökte man bevisa med exempel och intervjuer att energiskog inte har någon framtid som energiråvara. Avkastningen är för låg och bondens förtjänst endast 11 kr/tim.

I själva verket är det i dagsläget bättre lönsamhet att odla energiskog än spannmål, som för resten den nämnda förtjänsten härrör från. Enligt företrädare för energiskogsodling kan man nu med framgång konkurrera med flis från avverkningsrester.

Inom EU ligger cirka 15% av åkermarken i träda på grund av överproduktion av livsmedelsgrödor. En lika stor areal behövs för att öka biobränsleproduktionen till 2010 enligt EUs vitbok för förnybar energi. Där anges också ett lika stort bidrag från restprodukter från jord- och skogsbruk samt biogas. Vitbokens ambitioner kan uppfyllas, till exempel genom att man utnyttjar den stora sameldningspotential (med cirka 10% biobränsle) som finns i de stora koleldade elproduktionsanläggningarna på kontinenten. Det hela hänger på de styrmedel som införs för att stimulera en sänkning av koldioxidutsläppen inom EU. De kommer också att påverka de strömmar av biobränslen som nu riktas mot Sverige. Rätt utformade styrmedel vänder strömmen och vi blir nettoexportörer. Det vore ju positivt för våra biobränsleentreprenörer.

Under den närmaste tidsperioden kommer dock efterfrågan bland annat av avverkningsrester att minska ytterligare. Besluten angående avfallshantering påverkar naturligtvis. Redan vid årsskiftet kom deponeeringskatten. Det kostar nu 250 kr/ton att lägga avfall på tipp. 2002 kommer ett förbud att lägga brännbart avfall och 2005 att lägga organiskt avfall på tipp. Allt detta gör att mera avfall kommer ut på marknaden som bränslen. Förbränningskontrollen kommer att skärpas genom avfallsförbränningsdirektivet som kommer från EU i höst. Det kommer att innebära att behandlat trä till exempel (målat, impregnerat) i praktiken måste förbrännas i sopförbränningsanläggningar. Nu går en del av dessa bränslen till värmeverk. Den del av i huvudsak biobränslen som kommer från avfallshanteringen fördelar sig på flis 650 GWh/år och gas 440 GWh/år. Från sopförbränningsanläggningarna levereras dessutom 6700 GWh/år. Deras kapacitet ökas för närvarande med någon TWh/år genom både ny- och tillbyggnad.

Vi kan således konstatera att vi med lönsamhet kan få fram mer bränslen från energiskog och avfall. Vi ser att importen främst österifrån ökar. Vi vet sedan tidigare att vi utnyttjar endast halv kapacitet vid våra

anläggningar för pellets, briketter och pulver. Vi noterar att vi utnyttjar avverkningsresterna i mindre grad än tidigare, trots att vi där står mycket väl rustade att öka uttaget.

Den senaste 5-årsperioden har Sveriges energiförbrukning ökat med 21 TWh. Biobränslena har stått för 14 TWh av ökningen. Nästan 70% således. Det är nog gott och väl. Men så rustade som vi känner oss nu borde biobränsleandelen öka kraftigt på grund av konvertering. Två sektorer, el och industri är i dag befriade från koldioxidskatt eller har kraftigt nedsatt sådan. Det förklarar till en del att det går trögt. Där skulle Svebios skatteförslag lösa problemet. Men när det gäller den stora potentialen bland olje- och eluppvärmda mindre förbrukare måste vi få fram en utrustning, som är lika driftsäker och enkel att hantera som konkurrenternas innan konverteringsboomen har en chans att uppträda. Här har P-märkningen en viktig uppgift att fylla. Den måste garantera, att om man köper en P-märkt produkt, så slipper man problem.

Hela problemet med obalans i tillgång och efterfrågan på biobränslen kommer att behandlas på Svebios höstmöte i Piteå den 14-15 november. Boka gärna in datumet.

Ett annat sätt att öka efterfrågan är naturligtvis att exportera. Både utrustning och bränslen. Många länder har antagit planer för att klara sin del av Kyotoöverenskommelsen om att minska koldioxidutsläppen. Många länder sneglar på styrmedel. Vissa, till exempel Tyskland, har redan infört sådana. Vi måste således aktivera oss på en exportmarknad. Från Svebios sida diskuterar vi för närvarande med olika myndigheter tänkbara medel för att nå ut. Vi räknar med att kunna presentera även detta på årets bioenergidagar i Piteå. Tills vi kan enas om ett gemensamt agerande så får vi verka på egen hand.

Med Svebio-hälsningar

Kent Nyström

